

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ЖЕНА
РОМСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ
У БАРАЈЕВУ
2015 – 2025. ГОДИНА**

Барајево, децембар 2015. године

Увод

„АКЦИОНИ ПЛАН СЕ ДЕФИНИШЕ, КАО ИДЕНТИФИКАЦИЈА
СПЕЦИФИЧНИХ ПРОБЛЕМА У ЗАЈЕДНИЦИ И ПРИМЕНА
ИНТЕРВЕНЦИЈА И АКЦИЈА КОЈЕ МОГУ ДА ДОВЕДУ ДО ПРОМЕНА”

Локални акциони план (у даљем тексту: ЛАП) за унапређење положаја Ромкиња представља низ мера и активности које као крајњи циљ имају да унапреде положај жена ромске националности у Барајеву. Ови акциони планови су у складу са:

- Националном стратегијом за унапређење положаја Рома и Ромкиња (усвојила Влада Републике Србије),
- Стратегијом за смањење сиромаштва
- **Стратегијом одрживог развоја** ГО Барајево 2010-2020 (усвојила СО Барајево).

Поред одређених приоритетних области (становање, образовање, запошљавање и здравство) посебна пажња је посвећена и сузбијању дискриминације, смањењу сиромаштва и насиља, социјалној заштити и побољшању положаја жена, а основни принцип је и укључивање представника ромских заједница у све процесе.

ЛАП за унапређење положаја жена ромске националности општине Барајево је документ који утврђује целовиту и усклађену политику општине у циљу елиминисања дискриминације жена, побољшања њиховог положаја и интегрисања родне перспективе у све области деловања институција система, као предуслов демократизације друштва и његовог одрживог развоја. Реална оцена актуелног стања у свету показује да су жене изложене дискриминацији у многим областима свакодневног живота. Право жена на једнак третман представља основно људско право. Дискриминација жена данас се препознаје као политички неприхватљива и економски неисплатива, а законски је санкционисана. Ромкиње које су често жртве двоструке и/или вишеструке дискриминације, и као жене и као Ромкиње. Овај документ дефинише политику једнаких могућности, утврђује циљеве, мере и план активности ради побољшања друштвеног положаја жена и унапређења родне равноправности. Документ ће се бавити Ромкињама- женама из најбројније националне мањине на територији општине Барајево чије је учешће у укупном становништву око 3%.

Локални акциони план се у посебним поглављима, бави питањима образовања, услова становања, запошљавања, здравственом и социјалном заштитом, положајем жена, културом, дискриминацијом и сродним питањима.

Свако поглавље садржи међународни и национални правни оквир, опис стања у одређеној области, као и препоруке за даљу акцију и на крају приоритетне активности.

Основни принципи и вредности на којима почива овај ЛАП подразумевају:

- поштовање, признавање и промоција различитости,
- једнаке могућности засноване на једнаким правима,
- родну равноправност,
- спречавање и борба против свих облика дискриминације,
- спровођење мера афирмативне акције.

ОПШТИНА БАРАЈЕВО

Општина Барајево је градска општина града Београда. По географском положају спада у рубне општине Града Београда.

Положај Барајева на мапи Републике Србије

Карта београдских општина

Општина Барајево се простире на подручју од 213 km^2 што чини 6,6% укупне површине града.

Насеље Барајево формирано је у котлини Барајевске реке која кроз њега протиче и дели га на два једнака дела. Удаљено је од Београда (Ибарском магистралом) 28 km, а железничком пругом 31 km.

Насеља и становништво

На територији општине Барајево се налази 13 насеља и то: Арнајево, Барајево, Баћевац, Бељина, Бождаревац, Велики Борак, Вранић, Гунцати, Лисовић, Манић, Мељак, Рожанци и Шилјаковац, од којих је формирано 15 месних заједница.

Према последњем попису из 2011. године у Барајеву је стално настањено 27.110 становника, национално се изјаснило 26.223 становника.

На територији општине живе припадници двадесетак народа и националних мањина. По националној структури 94,05% становништва су Срби. Од осталих народа најзаступљенији су Роми и Црногорци.

Највеће миграције становништва одвијале су се током Прве и Друге сеобе при чему се део локалног становништва исељавао у области са друге стране Саве док се у ове крајеве досељавало становништво из готово свих српских области.

Савремени процес миграције се одвија у два правца: досељавање становника из свих области, нарочито избегла и прогнана лица и у другом правцу миграције ка Београду, дневне ради одласка на посао и трајне у смислу исељавања. Како је 70-их година прошлог века велики број Београђана изградио викенд објекте на територији општине Барајево, примећен је специфичан облик миграција старијих становника, сопственика поменутих објеката који их по одласку у пензију трајно насељавају.

Привреда

Општина Барајево претежно је рурална средина која нема развијену индустрију. Криза деведесетих допринела је да се до тада постојећи потенцијали за развитак индустријске производње, на жалост, угасе. Фабрика кугличних лежајева са аутоматизованом производњом, капацитета 20, 5 милиона комада годишње, која је запошљавала преко 600 радника, данас не ради. Иста судбина задесила је и погон за производњу светиљки "Електрон".

Одређени потенцијали за привредни развој, који се огледају пре свега у дефинисаним индустријским зонама, доброј саобраћајној инфраструктури и близини Београда као највећег тржишта, за сада су још увек неискоришћени. Поред већ 7 – 8 саграђених производних капацитета, овде постоји могућност за изградњу и отварање већег броја мањих и средњих предузећа. Пословна зона формира се и уз Ибарску магистралу у Мељаку и Вранићу. Значајан потенцијал Барајево има и у стамбено-пословној зони у насељу Гај где је изграђена комплетна инфраструктура.

На подручју општине регистровано је око 1. 200 привредних субјеката, највише у области трговине, грађевинарства, саобраћаја и прерађивачке индустрије. Углавном се ради о приватном сектору.

Туризам – спортско-рекреативни, излетнички и ловни, је велика али још увек недовољно искоришћена шанса за бржи развој општине Барајево. Атрактивна ловишта са разним врстама дивљачи, очувана природа, бистри потоци и питоми обронци, бескрајне шуме и језеро „Дубоки поток“ богато рибом- најбоље представљају Барајево и његову околину.

Највећи очувани шумски појас чини комплекс Липовичких шума које покривају 1200 ха и налазе се на свега 20 км од центра Београда. А успешан пример интеграције туризма, заштите животне средине, пољопривредне и руралне економије је еко-агро туризам.

На територији општине евидентиран је велики број културно-историјских споменика, а најзначајнији су Црква брвнара у Вранићу из 18. века која је стављена под заштиту, основна школа у Вранићу која је подигнута 1848. године, Матића кућа с краја 18. века која је рестаурирана 1977. године, стара зграда основне школе у Бождаревцу из 1891. године, остаци старих воденица, стара породична кућа са доксомом и стара механа Љубинковића у Бељини, римски мост у Бељини, центар МЗ Бељина, стара механа у Барајеву и др.

У Црквеној ризници у Вранићу налази се велики број експоната из археолошких налазишта са овог подручја, старог новца, оружја, икона и црквених књига, етнографским материјалом, документима и фотографијама важних личности.

Пољопривреда

У структури барајевске привреде највеће учешће има пољопривреда у којој преовлађује индивидуални сектор. Обрадиво земљиште покрива површину од око 15. 000 хектара. Од тога 12. 678 ха заузимају оранице, 1500 ха ливаде и пашњаци, 1000 ха воћњаци и 33 ха виногради, док су на 2000 ха повртарске културе. Значајан је проценат необрађеног земљишта - 6. 500 ха. Због проблема са којима се сусреће пољопривреда-недостатак финансија, застарела механизација и неповољан паритет цена, тај проценат је из године у годину све већи. Око 4. 500 хектара је под шумом, од чега је 3. 000 хектара у приватној својини.

Друштвени сектор

Друштвени сектор је још увек високо централизован, технички и финансијски веома захтеван за одржавање. Надлежности Општине, Града и Републике нису јасно разграничене.

Здравство

О здравственој заштити становника општине Барајево брине Дом здравља „Др Милорад Влајковић“ у Барајеву. Садашњи објекат Дома здравља отворен је 1978.године. У оквиру ове установе функционише: Служба опште медицине, Служба за здравствену заштиту жена, деце и омладине, Служба за стоматолошку здравствену заштиту, Дијагностичка служба у чијем саставу је и кабинет за радиолошку дијагностику, кабинет за ултразвучну дијагностику, кабинет физикалне медицине и рехабилитације, Апотека, Служба хитне медицинске помоћи, Лабораторија, а од 1986.године и Служба за хемодијализу. Консултативно специјалистичке службе (интерно, ОРЛ и неуропсихијатрија) организоване су кроз интернистичке амбуланте.

Дом здравља «Др Милорад Влајковић» у Барајеву има централни објекат у Барајеву површине 3613 метара квадратних. Крајем 2007.године обновљена је опрема по свим службама (ЕКГ апарати, инхалатори, негатоскопи, рефлектори, отоскопи и офтамооскопи, комплети за реанимацију, дефрибрилатор, боца с кисеоником и др.).

Примарна здравствена заштита обавља се у Здравственој станици у Вранићу, објекту површине 450 м², амбуланти у Великом Борку, здравственој станици у Бељини.

Образовање

На подручју општине раде две основне школе: **ОШ „Кнез Сима Марковић“** у Барајеву (матична школа и 14 подручних школа) са 1.447 ученика и **ОШ „Павле Поповић“** у Вранићу (матична школа и две подручне школе у Мељаку и Шиљаковцу) са 563 ученика. У свим селима раде подручна одељења ових школа (1. до 4. разред), осим у Бељини, где постоје одељења свих осам разреда. Настава се у селима изводи у комбинованим одељењима што отежава нормалан рад и комуникацију са ученицима.

Матична школа у Барајеву је опремљена фискултурном салом, библиотеком са 13.614 књига, читаоницом, свечаном салом са видео бимом и два кабинета са рачунарима. Настава је кабинетска за ученике од I до VII разреда.

У просторијама Дома културе у Барајеву ради **Школа за основно образовање одраслих „Ђуро Салај“**. Формирана су два одељења предметне и 1 одељење разредне наставе. Са преко 50 полазника.

Средња школа Барајево има преко 900 ученика у 30 одељења. Школа је отворена 01.септембра 1976.године. Школује следеће образовне профиле: пољопривредни техничар, руковалац - механичар пољопривредне технике, цвећар – вртлар, аутомеханичар-аутолимар, трговац, економски техничар, женски и мушки фризер. Школа је опремљена библиотеком са око 10. 000 књига, два кабинета за информатику са по 18 рачунара, радионицом за обуку ученика машинске струке, салонима за обуку мушких и женских фризера, кабинетом за трговце, фискултурном салом и спортским теренима.

Спорт

Спорт се у Барајеву бави веома велики број младих људи који своје спортске активности обављају у 23 клуба са око 3. 500 регистрованих спортиста, у оквиру Спортског савеза Барајево, организације која врши сталну координацију рада на плану развоја спорта и његовом функционисању. Скоро свака месна заједница располаже фудбалским игралиштем, као и теренима за мале спортове. У склопу спортског центра Плешке постоје и два отворена базена. У непосредној близини хотела "Липовичка шума" изграђен је терен за препонско јахање. Све је више приватника који се опредељују да уложе своја средства у спортске објекте: тениска игралишта, базене, балоне, мање спортске центре и сл. Оно што недостаје је спортска хала.

Култура

Најзначајнија установа у области културе на подручју општине је Центар за културу Барајево формиран крајем 2008.године одлуком Скупштине Градске општине Барајево. Својим Програмом рада Центар је предвидео реализацију програма културно-уметничког и аматерског стваралаштва у области књижевности, позоришта, ликовног и музичког стваралаштва, филмске уметности, очувања фолклорног и етно стваралаштва, као и један богат трибински програм са актуелним темама.

У организацији и реализацији ових манифестација поред Центра за културу и месних заједница Барајево, Вранић, Лисовић и Велики Борак, учествовали су КУД „Вранић“, ФА „Шумадија“, Клуб пријатеља „Завичај“, Удружење грађана „Домаћа радиност Барајева“, Невладина организација „Изазов живота“, Етно радионица „Ана“, Удружење избеглих, прогнаних, расељених и досељених грађана „Ново огњиште“, Књижевни клуб „Јован Дучић“, Савез потомака ратника, Организација „Деца Барајева“. Свој немерљив допринос дала је и Српска православна црква.

На фреквенцији 105, 9 ФМ програм емитује 24 часа дневно Радио Барајево.

Градска општина Барајево издаје билтен под називом "Барајевски гласник" који излази једном месечно у тиражу од 3000 примерака и бесплатно се дистрибуира грађанима.

Библиотека "Јован Дучић" послује као организациона јединица библиотеке града Београда. Поред централног одељења у Барајеву, постоји и огранак библиотеке у Вранићу. Библиотека располаже са 45. 000 књига и има 1. 800 чланова, и изузетно је добро опремљена најновијим насловима. Поред основне делатности, библиотека се бави културно-информативном делатношћу, као што су књижевни сусрети, предавања, промоције и изложбе.

Фолклор заузима традиционално значајно место у културним дешавањима општине. Два културно-уметничка друштва „Шумадија „ и „ Вранић“ доприносе развоју традиције краја и изузетно сарађују са Центром за културу.

Дечија и социјална заштита

Предшколска установа „Полетарац“ своју основну делатност обавља у централном објекту "Полетарац" за боравак деце од 1 до 4 године, 3 депаданса: "Слончићи" за боравак деце од 4 до 6 година, " Звончићи " од 5,5 до 7 година, "Врапчићи" у Мељаку за боравак деце од 1 до 7 година, вртићу "Јагодица" у Вранићу за боравак деце од 1 до 7 година, вртићу "Свети Сава " у Насељу Гај за боравак деце од 1 до 7 година и просторијама за рад са децом у години пред полазак у школу (припремни предшколски програм) који припада основним школама „Кнез Сима Марковић“ и „Павле Поповић“, и месним заједницама Мељак, Баћевац,Гунцати, Бождаревац.

Послове **социјалне заштите** обавља **Градски центар за социјални рад – Одељење Барајево.**

Различите видове социјалне и породично-правне заштите остварује око 1500 лица, што значи да је 6% становништва Барајева обухваћено неким обликом социјалне заштите. Према нормама које уређују начин евиденције у области социјалне и породично-правне заштите, узраст је

један од главних критеријума за њихово разврставање. На бази тог класификационог принципа диференцирају се три основне групације: деца и омладина, одрасла и остарела лица.

Јавна предузећа

Надлежност на комуналним делатностима на територији општине Барајево подељена је између јавних предузећа чији је оснивач Скупштина града Београда и јавних предузећа чији је оснивач општина Барајево. Тако да „Електроснабдевање Београд“, „Београдски водовод и канализација“ и ЈП „Ласта“ обављају делатност преко својих пословних јединица у Барајеву, док је општина Барајево оснивач „Дирекције за развој и изградњу Барајева“ и ЈКП “10.октобар“, које су надлежне за одржавање локалних путева и јавне расвете, изношење смећа и извођење радова на одржавању путева. У општини Барајево не постоји уједињени канализациони систем већ су изграђени делови канализационе мреже за Насеље Гај и Барајево – центар.

Велики део општине Барајево, снабдева се водом за пиће из система београдског водовода, који улаже значајна средства у обнову водоводне мреже као и у изградњу нове мреже.

Преко територије општине Барајево прелази један магистрални пут М22 – Ибарска магистрала, у дужини од 18 км који повезује Београд и северну Србију са Јадранским морем и представља једну од најзначајнијих саобраћајница у земљи.

Железнички саобраћај се одвија пругом Београд-Бар. Стајалиште у Центру Барајева намењено је поласцима Беовоза и путничких возова док се брзи и међународни возови на њему не заустављају. Обзиром да је то јавни превоз којим се из центра Барајева може стићи у центар града и поред недовољног броја полазака представља значајан вид комуникације.

Превоз путника обавља предузеће Ласта, како у локалном саобраћају, тако и на линији према Београду.

Сва насеља у Барајеву су електрифицирана.

Становање на територији општине Барајево углавном је организовано у индивидуалним стамбеним објектима. Насеља са групним видом становања су Насеље Гај и насеље Мађарско брдо. Насеље Гај има изграђен систем централног грејања који топлотну енергију добија од топлане лоциране у самом насељу. Ова топлана користи угљак као гориво и сервисира потребе за око 800 стамбених прикључака.

АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА И ПОСТОЈЕЋИХ РЕСУРСА

Локална самоуправа

Градска општина Барајево је једна од првих општина у Србији која је започела израду ЛАП-а за унапређење положаја Рома 2005-2010 и прва општина у Србији која је усвојила ЛАП за унапређење положаја жена ромске националности у Барајеву 2005-2010.

Органи Градске општине Барајево су: Скупштина Градске општине Барајево, Председник Градске општине Барајево, Веће и Управа ГО Барајево. Општинска управа ГО Барајево организована је као јединствена управа са 6 Одељења, једном Службом за скупштинске послове и Кабинетом председника.

Одељење које се посебно бави унапређењем и заштитом положаја Рома је **Одељење за привреду** у оквиру којег функционише **Канцеларија за локални економски развој** Градске општине Барајево. У оквиру одељења је запослено 10 службеника од којих се један бави пословима унапређење положаја припадника ромске националне мањине у Барајеву. Због природе посла и преклапања пословних активности, остали запослени су такође упућени у ромску проблематику. Од 2005.године ГО Барајево ради на изучавању проблема Рома и изналажењу решења за исте. Реализован је низ активности усмерених ка унапређењу положаја Рома:

- асфалтиране улице у 5.села која су насељена и Ромима.

- изграђени терени за мали фудбал у свим селима у којима живе Роми у Барајеву,
- организован Новогодишњи програм и додела новогодишњих пакетића за ромску и другу децу из социјално угрожених категорија (деца без родитељског старања, деца ометена у развоју, деца самохраних родитеља и избегла и интерно расељена деца), при чему је подељено 500 новогодишњих пакетића.
- 2006, 2007. год организована је манифестација поводом дана људских права (у децембру 2006) и поводом Светског дана Рома (у априлу 2007.), при чему се за Роме Барајева припрема посебан културно-уметнички програм који се искључиво финансира из буџета општине Барајево.
- Одржано четири округла стола у 2009.год. и преко 60 радионица у барајевским ромским насељима на тему „Права жена, положај Ромкиња, здравствена заштита, значај образовања, хранитељство и насиље у породици“ у сарадњи са РЖЦ „Бибија“.
- Реализован пројекат "Уређење ромских насеља" 2007.год, при чему је асфалтирана и осветљена улица у у Лисовићу. Пројекат финансирао ОЕБС, суфинансирала општина Барајево.
- Реализовани су пројекти који су финансирани од Министарства здравља, а односе се на заштиту Рома од ТБЦ-а (носиоц пројекта Црвени Крст и општина Барајево) и помоћ инвалидима и социјално угроженим Ромима 2006.
- Реализован пројекат „Изградња игралишта и спортских терена у три ромска насеља у Барајеву“, 2007. год. Финансиран од стране ОЕБС уз суфинансирање општине Барајево.
- Реализован пројекат “Бибија” 2009. године. Финансирао УНДП, суфинансирала општина Барајево. Овај пројекат испуњава мере из ЛАП-а за становање И ЛАП-а за образовање- Унапређење услова живота у ромским насељима и унапређење услова за јачање и неговање културног идентитета код Рома.

На основу члана 46. Статута Градске општине Барајево («Сл. лист Града Београда», број30/10 и 40/13), Председник градске општине Барајево, решењем број 90-9/2015 именује састав Савета за израду и реализацију ЛАП-а за унапређење положаја Рома Барајева за период од 2015-2025. Савет је објединио представнике свих релевантних институција које се годинама баве спровођењем програма усмерених ка унапређењу положаја Рома, а то су: Основна школа у Барајеву «Кнез Сима Марковић», Центар за социјални рад- одељење Барајево, Национална служба за запошљавање- испостава Барајево, Дом здравља „Др Милорад Влајковић“ у Барајеву и Градска општина Барајево.

КЉУЧНИ АКТЕРИ ЗА ОБЛАСТ ОБРАЗОВАЊА

ОШ «КНЕЗ СИМА МАРКОВИЋ» У БАРАЈЕВУ

Школа функционише на 15 локација. Матичну школу у Барајеву, похађају ученици из 10 села барајевске општине. У подручном одељењу Бељина, настава се изводи од првог до осмог разреда, а у осталих 13 подручних одељења организована је настава од првог до четвртог разреда. Укупно 1447 ученика у 77 одељења, од тога је око 100 ученика ромске националности.

У селима се настава одвија углавном у комбинованим одељењима или у две смене због недостатка простора. У 2007. години школа је добила нови објект у Барајеву.

ОШ „ПАВЛЕ ПОПОВИЋ“У ВРАНИЋУ

Основна школа ради у три објекта (матична школа у Вранићу и издвојена одељења у Мељаку и Шиљаковцу) укупне површине од 2121 м2. Школски простор задовољава потребе: садржи потребан учионички простор, простор за библиотеку, кабинет информатике, две радионице за ТО и кабинет за ликовно.

У школи ради 16 наставника разредне наставе, 23 наставника предметне наставе, и 18 радника у управи, администрацији и одржавању сва три објекта.

Школу похађа 563 ученика распоређених у 28 одељења. Рад је организован у две смене.

СРЕДЊА ШКОЛА БАРАЈЕВО

Школа је отворена 01.септембра 1976.године у којој се ученици школују за следеће образовне профиле: пољопривредни техничар, руковалац - механичар пољопривредне технике, цвећар – вртлар, аутомеханичар-аутолимар, трговац, економски техничар, женски и мушки фризер. Капацитет школе је око 900 ученика, распоређених у 30 одељења.

Школа је опремљена библиотеком са око 10. 000 књига, два кабинета са по 18 рачунара, радионицом за обуку ученика машинске струке, салонима за обуку мушких и женских фризера, кабинетом за трговце. У оквиру школе постоји и економија за практичан рад ученика пољопривредне струке – виноград, воћњак и пластеник.

ШООО „ЂУРО САЛАЈ“

У оквиру Школе за основно образовање одраслих „Ђуро Салај“ у објекту Дома културе у Барајеву сваке године се образује више од 50 ученика претежно ромске националности. У 2015 уписано је 45 полазника у три циклуса функционалног основног образовања одраслих.

У последњих десет година (од 2005-2015 год) школу је завршило 625 полазника од укупно 921 уписаних. Процент завршених у односу на оне који су уписали износи 68%. Око 90% олазника су ромске националности, а од укупног броја 56% су жене.

КЉУЧНИ АКТЕРИ ЗА ОБЛАСТ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Кључна карактеристика социјалне ситуације је дуготрајније, радикално осиромашење становништва које је велики број породица довело у стање апсолутног сиромаштва. О озбиљности ситуације говоре подаци о запослености становништва, броју корисника центра за социјални рад и пензионо-инвалидског осигурања- ПИО, износима зарада и других личних примања.

ГРАДСКИ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД – ОДЕЉЕЊЕ БАРАЈЕВО

Социјална заштита, социјални рад и породично-правна заштита су делатност Градског центра за социјални рад - одељење Барајево, у чијој је надлежности реализација непосредне заштите корисника.

Права од општег интереса која се финансирају из државног буџета у области социјалне заштите су:

1. остваривање права на новчану социјалну помоћ;
2. остваривање права на увећану новчану социјалну помоћ;
3. остваривање права на додатак за помоћ и негу другог лица;
4. остваривање права на увећани додатак за помоћ и негу другог лица;

5. остваривање права на посебну новчану накнаду за родитеља који није у радном односу а који је 15 година непосредно бринуо о детету које је корисник права на увећани додатак за помоћ и негу другог лица;
6. остваривање права на помоћ за оспособљавање за рад;
7. пружање услуге смештаја.

Права чије је финансирање поверено локалној заједници су следећа:

1. дневне услуге: помоћ у кући и дневни боравак,
2. услуге подршке за самостални живот:персонална асистенција и становање уз подршку,
3. привремено становање,
4. социјално становање у заштићеним условима,
5. социјално предузетништво,
6. саветодавно-терапијске и социоедукативне услуге,
7. услуге смештаја - прихватна станица и прихватилиште.

Материјална подршка остварује се као:

1. једнократна помоћ
2. повремена једнократна помоћ
3. интервентна једнократна помоћ
4. стална новчана помоћ
5. бесплатан оброк
6. стипендија
7. субвенција по основу трошкова на комуналне производе.

Због ефикасности и квалитета рада одељења у Барајеву,постоји интерна подела на следеће службе :

- служба за заштиту деце и младих,
- служба за заштиту одраслих и старих,
- служба за правне послове, у оквиру које се налазе пријемна канцеларија и канцеларија за материјална давања.

Број корисника и њихова структура

У току 2014.године различите видове социјалне и породично-правне заштите остварило је 1.473 корисника, што чини 5,4%укупне популације општине. Око 65% корисника су припадници ромске националности. Узраст је главни критеријум за разврставање корисника, па на основу тога имамо три основне групације: деца (0-17год)-457 , млади (18-25)-укупно 123, одрасли(26-64)-680 и стара лица (65 и више година)-213 лица. Укупан број деце на активној евиденцији Центра је 28660. Број деце обухваћен мерама старатељске заштите на нивоу Центра је 1711. Удео деце под старатељством из Одељења Барајево је 2,69%. У 2014 години на смештају је боравило 37 деце, при чему јевећи број њих био на смештају у хранитељским породицама (56,76%).

Највећи број евидентираних корисника је у категорији социо-материјално угрожених лица (67,61%)и у категоријособа са инвалидитетом (25,29%).Највећа корисничка група су социо-материјално угрожена одрасла лица (51,65%).

Доминантан проблем због кога се пунолетни корисници обраћају центру је егзистенцијалне природе, доминирају социо-материјално угрожена лица (48,27%) и лица која имају потребу за домским смештајем (22,41%). На евиденцији Одељења Барајево је у 2014. години било укупно 63 деце са проблемима у понашању.

ДНЕВНИ БОРАВАК ЗА ДЕЦУ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА У ШИЉАКОВЦУ

Градски секретаријат за социјалну заштиту отворио је Дневни боравак за децу са посебним потребама у Барајеву. Објект се налази у Шиљаковцу у склопу О. Ш. «Павле Поповић». Почео је са радом 01. Децембра 2009. године, површине је 210 метара квадратних. Може да прими 27 деце о којима ће се старати 16 запослених и има амбуланту. Тренутно је на дневном боравку 17 деце са посебним потребама.

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗАПОШЉАВАЊА – ИСПОСТАВА БАРАЈЕВО

У оквиру Националне службе за запошљавање-испостава у Барајеву регистровано је 2.850 незапослених лица, од којих је око 51% жена. На евиденцији НСЗ-а, испостава Барајево је све више лица са радним искуством (62 %), а 37% лица која први пут траже запослење. Најбројнија су лица са средњом стручном спремом. Стопа незапослености (извор-РЗС,2014) износи 84 регистрованих незапослених на 1000 становника. Највише је незапослених у старосној групи 30-54 године и то 58%. 27% незапослених је у групи од 15-29 година.

КЉУЧНИ АКТЕРИ ЗА ОБЛАСТ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

О здравственој заштити становника општине Барајево брине **Дом здравља „Др Милорад Влајковић“** у Барајеву. Садашњи објект Дома здравља отворен је 1978.године.У оквиру ове установе функционише: Служба опште медицине, Служба за здравствену заштиту жена, деце и омладине, Служба за стоматолошку здравствену заштиту, Дијагностичка служба у чијем саставу је и кабинет за радиолошку дијагностику, кабинет за ултразвучну дијагностику, кабинет физикалне медицине и рехабилитације, Апотека, Служба хитне медицинске помоћи, Лабораторија, а од 1986.године и Служба за хемодијализу. У оквиру ове установе раде: Консултативно специјалистичке службе (интерно, ОРЛ и неуропсихијатрија) организоване су кроз интернистичке амбуланте.

У оквиру Дома здравља спада и Здравствена станица у Вранићу, амбуланта у Великом Борку и здравствена станица у Бељини.

ПОЛИЦИЈСКА СТАНИЦА БАРАЈЕВО

О јавној безбедности у Барајеву брине се Полицијска станица у Барајеву.

Осим јавне безбедности ПС Барајево бави се и сузбијањем криминалитета, обезбеђивањем јавног реда и мира, пограничним пословима- кретање и боравак странаца и управни послови и безбедност саобраћаја.

Евиденција извршених прекршаја и кривичних дела у ПС Барајево се не води на основу националне и верске припадности.

ОПИС ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Општина Барајево (према последњем попису из 2011. године) броји 27.110. становника.

Од тога се припадником ромске националне мањине званично изјаснило 252 становника Барајева. Ромску популацију са територије општине Барајево прати висок степен економске несигурности, политичке искључености и недовољне културне представљености у локалној средини. Висок степен социјалне неадаптираности и ниске свести о сопственом идентитету илуструје и податак о малом броју Рома који се тако изјашњавају.

Према незваничним подацима и евиденцији заступника националних мањина у Барајеву живи око 1.100 Рома, што представља око 4% од укупног броја становника. Од укупно 15. Насеља-месних заједница, која припадају општини Барајево, Роми егзистирају у 11 насеља и то: Манић, Мељак, Лисовић, Насеље Гај, Рожанци, Барајево, Бождаревац, Средњи Крај, В. Борак, Гунцати и Бељина. Сва напред поменута насеља су рурална, мешовита насеља (насељена Ромима и осталим становништвом). У Барајеву нема нехигијенских ромских насеља. Стопа незапослености у Барајеву је 30.

- 30% Рома се налази на привременом раду у иностранству.
- 165 ромских породица су корисници (МОП-е) социјалне помоћи.

Већина Рома живи од сезонских пољопривредних радова, од грађевинских, физичких послова (надничења), док су у неким породицама чланови породице корисници редовних помоћи у Центру за социјални рад.

Степен образовања Рома у Барајеву је јако низак, око 30 % Рома у Барајеву је неписмено или полуписмено. Територија Барајева је веома разуђена територија, па су и школе доста удаљене и до њих се долази аутобусом. Неки од разлога због којих ромска деца не завршавају или напуштају школу су: недостатак новчаних средстава (с` обзиром на незапосленост чланова породице) за куповину књига, обуће, одеће, плаћање превоза и ужине. Из тог разлога нам је приоритет у ЛАП-у за образовање Рома да обезбедимо деци основна средства и услов за укључивање у образовни систем и обезбеђивање континуитета у образовању.

Број одраслих Рома који похађају Школу за образовање одраслих „Ђуро Салај“- одељење у Барајеву је 45. У протеклих десет година близу 500 Рома је завршило Школу за образовање одраслих (Према евиденцији ШОО „Ђуро Салај“ од 2005-2015 год школу је завршило 625 полазника од укупно 921 уписаних). Процент завршених у односу на оне који су уписали износи 68%. Око 90% полазника су ромске националности, а од укупног броја 56% су жене.

Низак степен образовања узрокује проблеме и у другим областима (незапосленост,искљученост из друштвеног система,система здравствене и социјалне заштите) што доводи до ниског стандарда живота код Рома и Ромкиња у Барајеву.

SWOT АНАЛИЗА

	С Н А Г Е	С Л А Б О С Т И
У Н У Т Р А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> *Подршка општинске управе *Политичка воља *Искуство у партнерским пројектима *Стручни и обучени људски ресурси *Добра међуинституционална сарадња на локалу *Сарадња лок. самоуправе и НВО *Потписан меморандум о сарадњи између ГО Барајево и Ромског женског центра „Бибија“ *Добри технички и администр. капацитети *Добра сарадња са домаћим и светским хуманитарним и донаторским кућама. *Квалитетан и едукован кадар у институцијама које се баве социјалном заштитом 	<ul style="list-style-type: none"> *Ограничена средства локалне самоуправе *Недостатак функционалног система обавештавања појединаца ове циљне групе *Недовољно коришћење капацитета *Неорганизованост и пасивност корисника *Не постоје подстицајни фондови локалне самоуправе *Неприлагођени програми samozapoшљавања *Неприлагођеност школског образовног система са потребама привреде *Општа незапосленост *Недостатак јединствене и доступне базе података. *Пасивност ромских НВО
	М О Г У Ћ Н О С Т И	П Р Е П Р Е К Е
С П О Љ А Ш Њ Е	<ul style="list-style-type: none"> *Статус градске општине *Могућност школовања на свим нивоима *Постојање националних стратегија за решавање проблема. *Постојање програма Декада Рома 2005-2010. *Релативно лака интеграција у локалну средину *Интезивирање сарадње са потенцијалним донаторима. *Приступ фондовима Р Србије, града и НИП-а *Програми националне службе за запошљавање: доквалификација, преквалификација и samozapoшљавање. 	<ul style="list-style-type: none"> *Општа економска криза *Непостојање законске регулативе која ваљано третира питања Ромкиња *Ограничене надлежности локалне самоуправе *Ограничена средства *Спора инплементација националних стратегија *Неједнак третман Рома *Смањење донаторских фондова *Питања Ромкиња нису у фокусу шире јавности *Лоша мотивација пословног сектора да учествује у процесу

Најважнији закључци SWOT анализе су :

- Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја Рома и Ромкиња. Локална власт је отворена за сарадњу са свим релевантним факторима за решавање проблема и положаја Ромкиња, али као градска општина зависи од опредељених средстава и ресурса које Град уступа Општини за решавање ових проблема.
- Недовољно се користе стручни људски ресурси.
- Недовољно искоришћавање могућности да се средства прибаве изван локалне самоуправе, што је негативна пракса успостављања партнерства између јавног и невладиног сектора.
- Пословни сектор је мало или никако укључен у решавање проблема локалне заједнице а самим тим и проблема Ромкиња.
- Неусклађеност школског образовног система и неадекватна образовна структура са потребама привреде.
- Искуство и сарадња установа, НВО, и локалне самоуправе у припреми пројектних предлога и реализацији пројеката, што отвара могућност добијања донаторских средстава, која су потребна за испуњење свих пројектовних активности локалног акционог плана.

ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНИХ АКЦИОНИХ ПЛАНОВА

Средства за реализацију мера и активности предвиђених овим акционим планом обезбедиће се из буџета Републике Србије и локалне самоуправе, као и од донатора, привредних субјеката и међународних организација (израдом и реализацијом пројеката).

ОПШТИ ЦИЉЕВИ, СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ, АКТИВНОСТИ

У оквиру овог Локалног акционог плана проучаваће се четири приоритетне области Националне стратегије за унапређење положаја Рома и Ромкиња, са посебним освртом на социјалну заштиту:

- **Образовање** „Унапређење образовања код Ромкиња“
- **Запошљавање** „Унапређење могућности за запошљавање Ромкиња“
- **Становање** „Унапређење услова становања код Рома и Ромкиња“
- **Здравство** „Унапређење здравствене заштите Ромкиња“
- **Социјална заштита** „Унапређење социјалне заштите Ромкиња“

Правни оквир ЛАП-а за унапређење положаја Ромкиња

Међународни правни оквир

Међународни правни оквир чине Конвенција о елиминацији свих облика дискриминације жена (Резолуција Генералне скупштине УН, 1979), Пекиншка декларација и Платформа за акцију (1995), Миленијумски циљеви развоја (УН, 2000), Декларација о једнакостима између жена и мушкараца као фундаментални критеријум демократије (Савет Европе, 1997), Декларација о елиминисању злостављања жена (1993), Опциони протокол уз Конвенцију о елиминисању свих облика дискриминације жена (2002).

Конвенција о елиминацији свих облика дискриминације жена дефинише појам дискриминације жена и прописује шта треба учинити на националном плану да би се окончала та дискриминација.

У преамбули се изричито признаје да „широко распрострањена дискриминација жена наставља да постоји“ и наглашава се да таква дискриминација „крши принципе једнакости права у погледу људског достојанства“. Члан 1 дефинише дискриминацију као „*прављење било какве разлике, искључивање или ограничавање на основу пола које има ефекат или циљ да се женама умањи или негира признање, уживање или практиковање људских права и фундаменталних слобода, без обзира на брачно стање, а на основу једнакости мушкараца и жена, на политичком, економском, социјалном, културном, грађанском или било ком другом плану.*“

Конвенција даје основу за остваривање равноправности жена и мушкараца тако што налаже успостављање одрживих механизма у оквиру домаћег законодавства чији циљ је стварање услова за једнаке могућности и једнаке шансе припадницима оба пола. Овај документ покрива области здравствене заштите, учешћа у политичком и јавном животу (укључујући право гласа и кандидовања на изборима), права на образовање, рад и запошљавање те област обичајног и породичног права. Државе уговорнице су сагласне да предузимају све одговарајуће мере, укључујући законске и привремене специјалне мере, како би се женама омогућило да уживају сва своја људска права и фундаменталне слободе.

Земље које су ратификовале Конвенцију или су јој приступиле законски су обавезне да њене одредбе спроводе у пракси и да о томе подносе извештај. Србија је поднела извештај о стању права жена по CEDAW Конвенцији 2007. године.

Национални правни оквир

Предузимање систематских мера у борби против трговине људима започело је крајем 2001. године. *Кривични законик* инкриминише насиље у породици као посебно кривично дело, а *Породични закон* доноси мере породичноправне заштите од насиља у породици.

Усвојени су *Закон о родној равноправности* и *Закон о забрани дискриминације (2008)*. *Закон о родној равноправности* има за циљ промовисање пуног учешћа жена и мушкараца у друштву. Увођење принципа родне равноправности представља (ре)организацију, побољшање, развој и вредновање процеса у политици. Нацрт овог Закон покрива област запошљавања, социјалне и здравствене заштите, породичних односа, образовања, културе и спорта, политичког и јавног живота, као и области судске и управно-правне заштите.

У Србији су успостављени следећи институционални механизми за равноправност полова:

- Одбор за равноправност полова Народне скупштине РС
- Савет за равноправност полова Владе РС
- *Управа за родну равноправност* при Министарству рада и социјалне политике,
- Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова,
- Савет за равноправност полова и Одбор за равноправност полова Скупштине АП Војводине,
- Покрајински омбудсман–заменица за равноправност полова,
- Покрајински Завод за равноправност полова.

У 18 од 45 општина у Србији именована су одбори/комисије за родну равноправност.

Влада РС усвојила је 2008. године Националну стратегију одрживог развоја, а исте године завршен је нацрт Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање равноправности полова (2008–2014). Ова два документа представљају стратешке документе Владе РС који дефинишу политику једнаких могућности, утврђујући целовиту и усклађену политику државе у циљу елиминисања дискриминације жена, побољшања њиховог положаја и интегрисања родне перспективе у све области деловања институција. У њима се посебно истиче да су, у области људских и мањинских права те родне равноправности, неопходне мере позитивне акције усмерене ка двоструко и вишеструко дискриминисаним групама, јер је то претпоставка остваривања основних људских права.

Национални миленијумски циљев усвојени су 2006. године, посебно дефинишу циљеве успостављања родне равноправности и укидања дискриминације жена. У овом документу се такође посебно указује на вишеструку маргинализацију и дискриминацију жена припадница мањинских и вулнерабилних група.

Опис стања и положај Ромкиња у Србији

Реална оцена актуелног стања у свету показује да су жене изложене дискриминацији у многим областима свакодневног живота. Право жена на једнак третман представља основно људско право. Дискриминација жена данас се препознаје као политички неприхватљива и економски неисплатива, а законски је санкционисана. Равноправност полова постаје један од основних елемената у реформским процесима.

Ситуација је много сложенија у погледу живота и права Ромкиња, које су често жртве двоструке и/или вишеструке дискриминације, и као жене и као Ромкиње. Према подацима истраживања UNDP-а из 2004. године, стопа незапослености у маргинализованим групама (39%) значајно је већа него стопа незапослености у општој популацији у Србији (15%).

Степен аутономије жена у већини ромских породица ограничен је у многим аспектима – у образовању, запошљавању, односима у породици и планирању породице. Положај Ромкиња има све карактеристике типично подређеног положаја жена, што проистиче из општег положаја жена у патријархалним друштвеним срединама, каква је ромска заједница. С друге стране, ромска заједница има неке дистинктивне црте које произилазе из особености ове етничке културе, као и из тога што се ради о маргинализованој социјалној групи. Жене из маргинализованих социјалних група ступају у процес биолошке репродукције врло рано и активне су током читавог периода плодности. То важи и за Ромкиње. Оне морају да воде бригу о великом броју деце, а истовремено су ангажоване и у привредној делатности породице. Према истраживању UNICEF-а из 2005. године, у Србији се пре 18. године уда 45, 9% Ромкиња, а пре 15. године 12, 4%. Рађање деце у овако раном узрасту је ризично по здравље и мајке и детета, а емоционална зрелост за родитељство углавном није достигнута.

Најугроженије категорије у оквиру ромске заједнице представљају жене, затим старе жене (које су у 80% случајева неписмене), младе мајке, самохране мајке и деца. Овакво стање има вишеструке последице: занемаривање сопственог здравља, неадекватно лечење, „болесно здравље“, прибегавање коришћењу туђих здравствених књижица, порођаји у кући (без икаквих услова и стручне помоћи), повећани ризици за смртност.

Овде треба скренути пажњу на проблеме приступа здравственој и социјалној заштити са којима се сусрећу породице депортоване по споразуму о реадмисији. Слабо разумевање значаја превентивних прегледа, уз жељу да се избегне перцепција заокупљености сопственом добробити науштрб бриге за породицу, може довести до тога да Ромкиње гледају на здравствене услуге као на нешто што није за њих и што оне себи не могу приуштити. Феномен „болесног здравља“ жена чест је код Ромкиња, а разлози за то су многобројни: недостатак времена, новца, традиционалан

став да жена мора увек да буде на ногама, да је срамота ићи код лекара. Недостатак документације и дискриминаторски став здравствених радника представљају главну препреку. Нажалост, поменуте чињенице често се представљају као небрига за сопствено здравље, ниска свест о важности здравља и сл.

Разни друштвено-културни и психолошки фактори могу створити додатне тешкоће и дестимулисати Ромкиње да обрађају пажњу на сопствено здравље.

Када је реч о **образовању**, девојчице из ромских породица суочавају се са тешкоћама на два колосека: с једне стране стоји непријатељска околина у самој школи, која их дочекује са израженим дискриминаторским ставом, а са друге стране стоје породица и ближа околина где се још увек гаји патријархални став да је женама школа непотребна. Родитељи често исписују девојчице из основне школе већ после петог разреда и наводе да то раде да би их заштитили од напада друге деце, да би заштитили њихову невиност, да би се што боље спремиле за брак или преузеле дужности у кући, да би помагале мајци око вођења домаћинства, чувања млађих и старих укућана и сл. Статистика каже да бар 70% неписмених у ромској популацији чине управо жене. Овај тренд је постао нарочито изражен деведесетих година прошлог века у вези са ратовима на овим просторима и тешком економском кризом. У тој деценији значајно се повећао број девојчица које нису стекле ни основну вештину писања и читања. Ово јасно упућује на ускраћивање права на даље школовање и запошљавање.

Што се тиче **запошљавања**, транзиција има различите ефекте на жене и мушкарце. Економска политика најчешће не узима у обзир потребе жена и девојчица и утицај транзиције на њих, а посебно не ако оне припадају маргинализованим групама или групама које су изложене повећаном ризику од сиромаштва, као што су Ромкиње. У транзицији долази до погоршања економског положаја жена, смањују се стопе запослености и расту стопе незапослености. Пораст сиве економије појачава експлоатацију и дискриминацију жена и појачава се феминизација сиромаштва (пораст учешћа жена међу сиромашнима). Стопа запослености жена је опала у периоду 2004–2005. године са ранијих 44% на 40, 8%. Жена у ромској породици, традиционално, рано преузима улогу домаћице, мајке и супруге. Пошто је рано одустала од образовања, она нема могућност за шири избор радних места, осим оних која се нуде особама без основног образовања или са завршеном основном школом.

Међу незапосленима и онима који на посао чекају дуже од две године скоро 65% чине жене. Од тога, преко 70% су Ромкиње, интерно-расељена лица, избеглице из бивше Југославије и повратници по споразуму о реадмисији, дакле жене из рањивих категорија.

Круг који за Ромкињу почиње одустајањем од образовања, наставља се немогућношћу запошљавања, раном удајом и материнством што доводи до економске зависности од супруга. Тако жене из вишеструко маргинализованих група чине економски најслабији и друштвено најнемоћнији слој. Директна и индиректна дискриминација на коју наилазе Ромкиње приликом покушаја да нађу посао представља чињеницу која се, нажалост, веома често негира или сматра неистинитом.

Подаци прикупљени током израде *Националног плана активности за побољшање положаја жена у Србији* јасно говоре о вишеструкој дискриминацији коју трпе Ромкиње. Ромкиња нема ни на једној позицији на којој се доносе одлуке, ни у државном ни у приватном сектору. Имовина која се води на име Ромкиње чини мање од 0, 2% укупне имовине коју поседује породица. Послови које она обавља најмање су плаћени и уједно су најтежи. Разлози за такво стање су различити: необразованост и нестручност, дискриминација приликом запошљавања, па и укупна економска ситуација у земљи. Национална служба за запошљавање покренула је афирмативну акцију доделе одређених средстава за покретање малих бизниса и samozapoшљавања, која предвиђа додатне бодове за припаднике ромске заједнице, за жене и за инвалиде/ткиње. Иако је намера била позитивна, ова акција је жене затекла неспремне. Без претходних знања и вештина за вођење послова, без одговарајуће стручне спреме, већина Ромкиња није искористила ову могућност да добије одређена средства за покретање процеса samozapoшљавања.

Трговина људским бићима данас представља међународно и национално питање. Процена је да се у свету сваке године у ланцу трговине нађе између једног и два милиона људи. Нажалост, већину од њих чине деца и жене, као најнемоћнији припадници друштва. Иако је почетком 2001.

године проблем **трговине женама** у Србији подигнут на виши ниво, успостављењем националног система за координацију и креирање политике борбе против трговине људима, као и спровођењем читавог низа акција од стране невладиних и међународних организација проблем остаје невидљив и истичу се само последице. Србија је земља порекла, транзита и одредишта жена и девојака којима се тргује и на локалном и на међународном нивоу, највише у циљу сексуалне експлоатације. Расположиве статистике Министарства унутрашњих послова показују да је последњих година забележен пораст трговине људима у оквиру граница Србије. У јавности се осећа одређена неодлучност када су у питању ситуације које јесу или могу да представљају трговину људима, пре свега женама. Ово је нарочито изражено ако се у оваквој ситуацији нађу млада Ромкиња или ромско дете. Низ предрасуда и стереотипа према ромској заједници прелази у отворену дискриминацију. Са друге стране, сама **ромска заједница је врло затворена** и у њој владају неписани кодекси који често крше основна људска права жена из своје заједнице. Управо због наведених разлога о овом проблему се не зна довољно и постоје само разне процене о његовом обиму.

Током 2001. године успостављен је национални систем за координацију и креирање политике борбе против трговине људима који укључује оперативни и централни ниво. Централни ниво сачињавају Савет за борбу против трговине људима, Национални координатор и Републички тим. Оперативни ниво чине Служба за координацију помоћи жртвама трговине људима као и полиција и правосудни органи. Србија је приступила *Протоколу за превенцију, спречавање и кажњавање трговине људима, посебно женама и децом*, који допуњава *Конвенцију против транснационалног организованог криминала* УН и потписала је (али не и ратификовала) Конвенцију Савета Европе о акцији против трговине људима. *Стратегија против трговине људима* усвојена је 2006. године, а у току је и израда Националног акционог плана за борбу против трговине људима.

Укључивањем у борбу за сопствена права заједно са осталим женама света, Ромкиње дају шансу својим кћеркама да буду креаторке сопствене будућности. Ромске женске организације показују велики степен разумевања, солидарности и међусобног поштовања, јер су схватиле значај узајамног рада, образовања, лобирања и повезивања.

Невладина организација **Ромски женски центар „Бибија“** из Београда започела је промоцију права Ромкиња тако што је организовала семинаре за жене и девојке у ромским заједницама. Усресређеност је била на питањима женског идентитета, односу према традицији, сексуалности, пушења, злоупотребе алкохола и дрога, сиде, исхране, што је касније еволуирало у дискусију о односу полова и о људским правима жена.

* Градска општина Барајево је 2007. године потписала Меморандум о сарадњи са Ромским женским центром „Бибија“. Резултат ове сарадње је израђен и усвојен ЛАП за унапређење положаја Ромкиња у Барајеву (28. децембар 2007. год.). Овај ЛАП је био **први ЛАП за жене који је усвојен у Србији**.

*** У наредном делу биће представљени циљеви, мере, индикатори и носиоци активности локалног акционог плана за унапређење положаја Ромкиња у области образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите жена ромске националности са територије општине Барајево.

Локални план акције за унапређење положаја Ромкиња у Барајеву

Локални акциони план за унапређење образовања Ромкиња

ЦИЉ 1: Омогућавање квалитетнијег приступа образованом систему и континуитета у образовању за ромску децу, са посебним нагласком на девојчице у општини Барајево

Специфични циљеви	Мере	Индикатори	Носилац	Временски рок
1. Анализа стања и потреба у области образовања ромске деце у општини Барајево	<p>Израда родно осетљиве базе података:</p> <ul style="list-style-type: none"> - број деце обухваћене школовањем (предшколским и основношколским) - број девојчица обухваћене школовањем (предшколским и основношколским) - број деце одн. девојчица изван школског система - број раних бракова - број ванбрачних заједница - социо-економска карта ромске породице 	<ul style="list-style-type: none"> - Извештаји, - база података, - обрађени подаци са становишта родног аспекта 	<p>Општина Барајево – месне канцеларије, Секретаријат за општу управу</p> <p>НВО Основе школе у Барајеву</p> <p>Предшколска уставнова у Барајеву</p> <p>„Ђуро Салај” – школа за образовање одраслих, Барајево ЦСР Барајево</p>	2015-2020.

<p>2. Спровођење уписне политике* у предшколске установе за девојчице из ромске заједнице</p> <p>*(уписне политике у складу са новим Законом о основама система образовања и васпитања, од 11. 09. 2010. год.)</p>	<p>1. - теренски обилазак ромских породица</p> <p>2. - рад са породицом на увиђању значаја образовања за женско дете</p> <p>3. - материјална помоћ / подстицај породицама - уз давање предности породицама са женском децом која су предшколци</p> <p>4. Увођење ромских асистената/ткиња у програм предшколског васпитања</p>	<p>- број теренских посета</p> <p>-Број ромске деце обухваћене предшколским образовањем изражен у процентима у односу на укупан број деце истог узраста на територији општине Барајево,</p> <p>-број девојчица обухваћен предшколским образовањем изражен у процентима у односу на укупан број деце истог узраста на територији општине Барајево.</p>	<p>Општина Барајево</p> <p>Основне школе у Барајеву</p> <p>Предшколска установа у Барајеву</p> <p>Центар за социјални рад Барајево</p> <p>НВО</p>	<p>2015-2025</p>
---	--	---	---	------------------

<p>3. Омогућавање континуитета у основношколском образовању за девојчице из ромске заједнице</p> <p>4. Превенција напуштања школе</p>	<p>1. рад са породицама на увиђању значаја образовања за женску децу</p> <p>2. материјална помоћ/подстицај породицама које школују женску децу (школски прибор, књиге, превоз, ужина)</p> <p>3. Ангажовање асистента, израда ИОП-а</p> <p>4 едукативно креативне радионице</p>	<p>-број породица обухваћених радом на терену</p> <p>-број породица које су помогнуте у школовању девојчица</p> <p>- број школа које имају ромског асистента</p> <p>- анализа напретка ромских девојчица у образовању у Барајеву</p>	<p>Општина Барајево</p> <p>Школе (тимови, управа, ппс)</p> <p>Школа за образовање одраслих "Буро Салај" – одељење у Барајеву</p> <p>НВО</p>	<p>2015-2025</p>
<p>5. Спровођење афирмативне акције за упис девојчица из ромске заједнице у средње, више и високо образовање</p>	<p>1. Информисање ромске заједнице о постојању афирмативне акције</p> <p>2. Рад са основношколкињама и средњошколкињама Ромкињама у Барајеву на промоцији и значају образовања</p> <p>3. Рад на терену са ромским породицама на промоцији образовања женске деце</p> <p>4. професионална оријентација</p> <p>5. Стипендирање Ромкиња у средњој, вишој школи и на факултетима</p>	<p>-број уписаних ромских деце у средње и више школе и на факултете</p> <p>- број штапаног материјал подељеног ромској заједници</p> <p>-број информисаних Рома/Ромкиња о спровођењу афирмативне акције</p> <p>-број основношколкиња и средњошколки обухваћен радионицама</p> <p>- број ромских породица обухваћен радионицама</p> <p>-број стипендија које су добиле Ромкиње</p>	<p>Министарство просвете РС</p> <p>Канцеларија за спровођење ромске националне стратегије</p> <p>Ромски едукативни фонд</p> <p>Основне школе у Барајеву</p> <p>Средња школа у Барајеву</p>	<p>2015-2025</p>

--	--	--	--	--

ЦИЉ 2 :Подршка у наставку образовања и дошколовања за девојке и жене из ромске популације

Специфични циљеви	Мере	Индикатори	Носилац	Временски рок
1. Описмењавање одраслих Ромкиња у Барајеву	1. прикупљање и обрада података о нивоу писмености међу Ромкињама свих узраста 2. психо-социјални рад на терену са ромским женама 3. формирање тимова за рад на терену са циљем описмењавања Ромкиња	-анализа прикупљених података о нивоу писмености Ромкиња у Барајеву -број Ромкиња које су обухваћене радом на терену -број Ромкиња које су стекле вешине писмености	НВО Школа за образовање одраслих "Ђуро Салај" - одељење Барајево	2015-2025
2. Подршка младим мајкама и девојчицама које нису обухваћене редовним школовањем у наставку школовања	1. Увођење посебних мера за уписивање младих мајки у школу за образовање одраслих	-број младих мајки које су писале/наставиле образовање	„Ђуро Салај“ – школа за образовање одраслих, Барајево	2015-2025

3. Дошколовање и преквалификација Ромкиња	1.Изналажење фондова за финансирање похађања курсава за дошколовавање и преквалификацију за Ромкиње 2. Обезбеђивање просторија за извођење наставе, програма преквалификације и социјално превентивног рада са Ромкињама	-број информисаних о овој акцији -број курсава које су похађале Ромкиње	Општина Барајево НВО	2015-2025
---	--	--	-------------------------	-----------

Локални акциони план за унапређење запошљавања Ромкиња у Барајеву

Специфични циљеви	Мере	Индикатори	Носилац	Временски рок
1. Анализа социо-економског статуса ромске популације	Израда базе података о запослености и квалификацијама Ромкиња	Израђена база података о запослености и квалификацијама Ромкиња	1. Општина Брајево 2. Дирекција националне службе за запошљавање – Филијала Барајево 3. НВО	2025

<p>2. Повећање запошљивости Ромкиња</p>	<p>Обука за стицање знања и вештина</p> <p>2 Селекција потребних занимања на територији општине Барајево</p> <p>3. Субвенције за послодавце који запошљавају Ромкиње</p> <p>4. Ревитализација старих ромских занимања</p> <p>5. Формирање женске задруге на територији општине Барајево</p>	<p>1) број Ромкиња годишње обучено</p> <p>2) број Ромкиња запослено кроз програм субвенција за послодавца</p> <p>3) Број формираних женска задруга у Барајеву</p>	<p>1. Дирекција Националне службе за запошљавање Филијала Барајево</p> <p>2. Општина Барајево - Национални савет ромске националне заједнице</p>	<p>2015-2025</p>
<p>3. Унапређење предузетништва код Ромкиња</p>	<p>1) Самозапошљавање - Обука у области покретања малог бизниса</p> <p>2) Микро кредити са ниским каматним стопама и дугим <i>граце</i> периодом</p>	<p>1. број Ромкиња које су покренуле мали бизнис на годишњем нивоу</p> <p>2) број микрокредита које су добиле Ромкиње</p>	<p>1. Општина Брајево</p> <p>2. Дирекција националне службе за запошљавање – Филијала Барајево</p> <p>3. НВО</p>	<p>2015-2025</p>
<p>4. Укључивање незапослених Ромкиња у програм јавних радова</p>	<p>Увећати запосленост Ромкиња на програму јавних радова</p>	<p>број Ромкиња укључених у програм јавних радова, обучених за различите послове</p>	<p>1. Национална служба за запошљавање</p> <p>2 Национални савет ромске националне мањине</p> <p>3 Општина Барајево</p> <p>4 НВО</p>	<p>2015-2025</p>

5. Приступ информацији о запошљавању и постојећим могућностима економског оснаживања за Ромкиње	- Информативна кампања о различитим врстама услуга које пружају службе за запошљавања - Сарадња/размена информација између ромских НВО-а и Агенција за запошљавање по питању запошљавања		1. Дирекција националне службе за запошљавање – Филијала Барајево 2. Општина Брајево 3. НВО	2015-2025
6. Допринос запошљавању Ромкиња унутар државног сектора	- Спровођење афирмативне акције за Ромкиње при запошљавању	Број запослених Ромкиња путем афирмативне акције	Министарство економије и регионалног развоја	2015-2025

Локални акциони план за побољшање здравствене заштите Ромкиња у Барајеву

ЦИЉ:Побољшати услове за квалитетнију и адекватнију здравствену заштиту за Ромкиње у Барајеву

Специфични циљеви	Мере	Индикатори	Носилац	Временски рок
-------------------	------	------------	---------	---------------

<p>1. Стварање базе података о здравственом стању и потребама Ромкиња у Барајеву</p>	<p>1. Теренско истраживање оздравственом стању и потребама Ромкиња у Барајеву</p> <p>2. Израда упитника за процену здравственог стања Ромкиња у Барајеву</p>	<p>1. Дефинисан узорак и величина обухваћеног узорка</p> <p>2. број попуњених упитника</p> <p>3. Обрађени подаци о оздравственом стању и потребама Ромкиња у Барајеву</p>	<p>1. НВО</p> <p>2. Дом здравља у Барајеву</p>	<p>2025</p>
<p>2. Побољшање здравствене заштите за Ромкиње у Барајеву кроз пројекте подршке за обезбеђивање хигијенских средстава и превенцију болест жена</p>	<p>1. Промовисање јавног здравља кроз едукацију, саветовалишта, трибине и сл.</p> <p>2. Пројекти подршке за обезбеђивање хигијенских средстава и превенцију болест жена</p>	<p>1. успешност јавне кампање</p> <p>2. број здравствених едукација и трибина</p> <p>3. број Ромкиња обухваћених едукацијом, световалиштима</p> <p>4. средства у буџету општине Барајево намењена за лечење неосигураних лица:</p> <p>5. број Ромкиња које су користиле ова средства</p> <p>6. број пројеката који се баве женским здрављем</p>	<p>1. Дом здравља, ГО Барајево</p> <p>2. НВО</p>	<p>2015-2025</p>

<p>3. Омогућавање приступа примарној, секундарној и терцијарној здравственој заштити за Ромкиње</p>	<p>1. Пројекти подршке за обезбеђивање секундарне и терцијарне здравствене заштите</p>	<p>1. Средства у буџету општине Барајево намењена за лечење у оквиру секундарне и терцијарне здравствене заштите 2. Број Ромкиња које су користиле ова средства</p>	<p>Нво</p>	<p>2015-2025</p>
<p>4. Повећана брига о репродуктивном здрављу Ромкиња</p>	<p>1. Израда и реализација посебних програма везаних за репродуктивно здравље 2. Рад са Ромкињама на терену (медијаторски рад на терену, психосоцијална подршка, саветовалишта, радионице, трибине и сл.)</p>	<p>1. Процент контролисане трудноће и деце рођене под надзором здравствених радника Обрађени подаци по 2. завршетку анкетирања о здравственом стању 3. Број и проценат Рома укључених у превентивне програме 4. Количина обезбеђених средстава</p>	<p>1. НВО 2. Дом здравља у Барајеву и заинтересоване институције</p>	<p>2015-2025</p>

<p>5. Повећана брига о репродуктивном здрављу младих</p>	<p>1. Израда и реализација посебних програма везаних за репродуктивно здравље младих 2. Рад са младим Ромкињама и Ромима на терену (медијаторски рад на терену, психо-социјална подршка, саветовалишта, радионице, трибине и сл.) 3 Смањити појаву малолетничких бракова и трудноћа путем пројеката подршке раду са младим Ромкињама и Ромима на терену (медијаторски рад на терену, психосоцијална подршка, саветовалишта, радионице, трибине и сл.)</p>	<p>1. квалитет и примењивост израђених програма за репродуктивно здравље младих 2. број Ромкиња обухваћених радом на терену и у саветовалишту 3. број психосоцијалних радионица, трибина 4. број Ромкиња обухваћених радом на терену и у саветовалишту 5. број психосоцијалних радионица, трибина</p>	<p>1. НВО 2. ДЗ</p>	<p>2015-2025</p>
--	---	--	--------------------------	------------------

Локални акциони план за унапређење социјалне заштите Ромкиња у Барајеву

Специфични циљеви	Мере	Индикатори	Носилац	Временски рок
1. Побољшање доступности права из области социјалне заштите Ромкиња	1. Увођење бесплатне правне помоћи 2. Формирање саветовалишта за Ромкиње	1. број интервенција бесплатног правног саветовалишта 2. број Ромкиња обухваћене радом саветовалишта	Општина Барајево Центар за социјални рад Барајево	2015-2025

<p>2. Боља информисаност Рома о правима из области социјалне заштите</p>	<p>1. Информативна кампања (брошуре и летци) о правима из области социјалне заштите и начинима њиховог остваривања</p>	<p>Редован годишњи извештај центара за социјални рад Идентификоване специфичне потребе Ромкиња Већи обухват ромских породица које су оствариле права из области социјалне заштите Успешнија сарадња на релацији центри за социјални рад – ромска насеља (подаци из циљаних емпиријских истраживања)</p>	<p>-Центар за социјални рад Барајево - НВО</p>	<p>2015-2025</p>
<p>3. Одговор на специфичне потребе ромске жене</p>	<p>1. Развијање посебних превентивних програма подршке Ромкињамаженама и деци: психосоцијална помоћ у интеграцији, 2. Промоција породичног смештаја – хранитељства 3. Развијање програма против предрасуда</p>	<p>Извештај о реализацији програма Побољшање нивоа задовољења специфичних потреба Ромкиња Повећана заинтересованост за хранитељство Смањене предрасуде</p>	<p>- Национални савет ромске националне мањине - НВО - Центар за социјални рад Барајево</p>	<p>2015-2025</p>

<p>4. Спречавање насиља у породици</p>	<p>1. Покретање локалне информативне кампање – уличне акције, ТВ, штампа, лифлети о неопходности спречавање насиља на женама и насиља у породици.</p> <p>2. Покретање превентивних програма рада са Ромкињама на препознавању и пријављивању насиља (радионице на терену, саветовалишта у центру за социјални рад).</p> <p>3. Рад на повећању поверења Ромкиња у институције система.</p>	<p>успешност информативне кампање број штампаног материјал који је подељен корисницама/цима број текстова у штампи и прилога на ТВу број Ромкиња обухваћених превентивним програмима</p>	<p>Градски центар за социјални рад- одељење Барајево</p> <p>НВО</p> <p>Полицијска станица Барајево</p>	<p>2015-2025</p>
<p>5. Пружање посебне психо-социјалне подршке ромским девојчицама које живе у хранитељским породицама</p>	<p>Формирање мобилног социјалног тима за обилазак хранитељских породица</p> <p>Индивидуални рад са децом/хранитељима</p> <p>Групни рад са хранитељима</p>	<p>Број ромских девојчица на хранитељском смештају које су у програму посебне психосоцијане подршке</p> <p>Број хранитеља</p> <p>Број посета хранитељским породицама</p>	<p>Општина Барајево</p> <p>ЦСР Барајево</p> <p>Основне и средње школе</p> <p>НВО</p>	<p>2015-2025</p>

<p>6. Подизање социјалних компетенција ромске националне мањине – превентивни програми: насиље у породици, трговина женама</p>	<p>Саветовалиште за девојчице „Школа за родитеље” Трибине Информисање ромске заједнице о људским правима, правима националних мањина, женским и дечјим правима</p>	<p>Број девојчица обухваћен саветодавним радом Број родитеља, посебно мајки обухваћен овим програмом Број предавања радионица /групни рад/ Број индивидуалних саветодавних састанака Број штампаног и подељеног промотивног материјала</p>	<p>Основне школе у Барајеву Средња школа ЦСР Барајево НВО</p>	<p>2015-2025</p>
--	--	--	--	------------------

Локални акциони план за побољшање услова становања за Ромкиње у Барајеву

Специфични циљеви	Мере	Индикатори	Носилац	Временски рок
1. Унапређење услова живљења у насељима у којима живи ромска популација	<p>1. Изградња инфраструктурне мреже у насељима у којима живи ромско становништво—улице водовод, електро-мрежа до нивоа у коме се налази суседство.</p> <p>2. Поправка постојећег лошег стамбеног фонда у ромским насељима до минималних прописаних стамбених стандарда.</p> <p>3. Укључивање ромских насеља у мрежу социјалних и друштвених сервиса.</p>	<p>Унапређени санитарни услови у насељима; насеља и куће повезани на основну инфраструктурну мрежу. (број насеља)</p> <p>Стамбени објекти доведени до нивоа који испуњава техничке услове за стамбене објекте (број објеката)</p>	1. Општина Барајево са надлежним општинским службама	2015-2025